

College (Hochschule)

Cologne, May 1966

I couldn't write to you before because I had undergone a change, the confusions from earlier are gone now and new ones hadn't yet evolved, so in that state of floating I didn't know what to write. In front of me is the pile of letters, which I wrote to E., to J., to G., to Zs. and they were not sent, because by the time I have finished them, I thought different about their beginning. However one cannot put a stamp on his lies! - Not only "life" can be "experienced", sometimes a good film or other work can leave a deeper and longer lasting mark on a person than a "spontaneous experience" in life.

The College has begun. My entrance exam was very basic, only von der Nahmer, (1) the conductor professor asked me to play scores (I did terrible) and they asked me a few questions about my situation. Von der Nahmer is a good teacher, although I don't really like his conducting, what he teaches is quite useful. Currently we are working on operas, OPERAS! I'm utterly fascinated by them, although only the Meistersinger dazzled me, the Don Giovanni

performance was dreadful. Bit by bit I'll attend all of the repertoire performances in Cologne, but studying the score for myself is more important to me. Currently it's the Magic Flute.

I really blossomed out over the piano opportunities here, with Prof. Schmidt (2) I play the Steinway piano, it's just like in heaven! I will buy a Steinway! My practice conditions are terrible, the many holidays and the days off are a curse for me. Here, in total there are abnormal proportions of cleaning time and downtime. I am now studying Schubert's Sonata in A minor, for the next class it will be Chopin's C Sharp Minor and as a surprise, the Mephistopheles Waltz. My "side course" is composition with Prof. Bernd Alois Zimmermann. Monday 2 p.m. I have a one on one lesson with him. I played the József Attila-songs on a tape recorder, now he borrowed the score, he said "my idea of sounds is beautiful", I also played "Cosmos", where he mentioned, that this piece should be arranged for a large orchestra. It's true, I basically always feel things through the orchestra, I don't have soloist abilities. Besides! I am developing myself in the direction of opera or almost exclusively of vocal music at the moment. My plans include lyrical, vocal, stage or dramatic pieces. That's quite all right.

1 : Prof. Wolfgang von der Nahmer

2 : Prof. Hans-Otto Schmidt-Neuhaus

Köln, 1966 május

Nem tudtam idáig írni Nektek, mert egy változáson estem át, elmúltak a kezdeti idők zavarai, és az újak még nem alakultak ki, s ebben a lebegésben nem tudtam mit írni. Itt fekszenek előttem levelek tömkelegei, melyeket E.-nek, J.-nek, G.-nek, Zs.-nek.... írtam, s elküldhetetlenek voltak, mert mire a végére értem, már más volt a véleményem az elejéről. S az ember azért a hazugságaira még sem ragaszthat bélyeget! - "Átélni" nem csak az "életet" lehet, néha egy jó film, vagy egyéb alkotás maradandóbb és mélyebb nyomot hagyhat az emberben, mintha az életben "spontán átéli."

Elkezdődött a Főiskola. A felvételem minimális volt, csak von der Nahmer,(1) a karmester professzor játszatott velem partitúrát (gyalázatosan ment), meg a körülményeiről kérdezgettek. Von der Nahmer jó tanár, kevésbé tetszik mikor maga dirigál, de amit tanít az hasznos. Most operával foglalkozunk, OPERÁVAL ! Teljesen operabűvöletben vagyok, bár csak a Mesterdalnokok kápráztattak el, a Don Juan előadás égetni való volt. Majd lassan megnézem az egész kölni repertoárt, de sokkal fontosabbak, amiket magamnak kottából tanulok. Jelenleg a Varázsfuvolát.

Egész kivirágoztam itt a zongorázási lehetőségtől, Prof. Schmidt-nél (2) Steinway-n játszok, mint a mennyország! Veszek egy Steinway-t! A gyakorlási körülményeim siralmasak, egy átok számomra ez a rengeteg ünnep meg munkaszünet. Itt a takarításnak és a munkaszünetnek abnormális arányai vannak. Most tanulom a Schubert a- moll szonátát, jövő órára a Chopin cis- moll etüdöt és meglepetésnek a Mefisztó-valcert. A "melléktárgyam" a zeneszerzés Prof. Bernd Alois Zimmermann-ál. Hétfőn du. 2-től van szólóóráim nála. Játszottam neki a József Attila dalokat magnón, most elvitte a kottáját, azt mondta "szép a hang elképzelésem", meg játszottam a "Kozmosz"-t, arra azt mondta, hogy nagy zenekarra

kellene hangszerelni. Az igaz, hogy alapvetően mindig zenekarban érzem a dolgokat, nincsenek szólista adottságaim. Sőt! Most fejlesztem magam az opera, illetve majdnem kizárólag az énekes műfajok irányában. Minden tervem szöveges, énekes, színpadi, illetve dramatikus. Egyáltalán nem baj.

1: Prof. Wolfgang von der Nahmer

2: Prof. Hans-Otto Schmidt-Neuhaus

=====

Cologne, 15 July 1966

At the college we are approaching the end of semester, a couple of guys went to Spain for a Markevitch masterclass and I should look for an other accommodation, it's not sure yet if there will be a room in the boarding school of the College, I've had enough of it here in Hermülheim, compared to a workers' hostel it's really above class, but I would need something different, something more quiet and with the possibility to practice sometimes, in winter you really can't leave at half past seven in the morning every day to get a piano from 8am for an hour and a half. There would be a piano at the boarding school though. And besides here I am starving, I just pay for lunch, but I can't always be here on time and sometimes it would be nice to eat when I'm hungry, and not just at the official meal time. If I will have to take care of my food myself it will be much better, I will eat when and what I want. I'm sure it will all work out soon. I managed cleverly to get the return visa, first time they sent me away saying that there is no such a thing, but I went back a second time and it turned out that there was, hidden somewhere at the bottom of the drawer.

Köln, 1966. július 15.

A fősulin már elég véghangulat van, egy pár srác elutazott Spanyolba Markevics kurzusra, nekem meg kéne valami másik lakás után nézni, a Főiskolai kollégiumban még nem biztos, hogy lesz hely, ebből itt Hermülheimben elegem van, munkásszállásnak tényleg osztályon felüli, de nekem kicsit más kéne, csendesebb, meg gyakorolni is kéne néha, télen igazán nem lehet fél-7-kor naponta elindulni azért, hogy 8-tól zongorát kapjak másfél órára. A kollégiumban van zongora. Meg még az is, hogy itt már teljesen kiéheztem, az ebédet csak fizetem, de sosem tudok itthon lenni és néha jó lenne olyankor enni, amikor éhes vagyok, s nem csak akkor amikor étkezési idő van a munkásoknak. Ha magamnak kell majd kajáról gondoskodni sokkal jobb lesz, akkor azt fogok enni amikor és amihez kedvem van. Ez majd kialakul. Ügyesen kijártam, hogy megkapjam a visszatérő vízumot, egyszer elküldtek, hogy ilyen nincs, visszamentem másodszor és kiderült hogy van, csak a sufni aljában.

=====

Cologne, October 1966

It is Monday, just finished my Zimmermann (1) class, we analyzed the 2nd movement of the Webern and I'm astonished by the order in it; I realized that one shouldn't approach it the old (i.e. different) way of music, but the way you have to look at it, the way Webern creates a WORLD where everything is in the same place, same order as in the real world, an organic unity like a cell, like a flower, like a star; since its main characteristic is: Order, the same that characterizes the World.

Now I understand it, and if it will be performed and I would get the chance to conduct it, I will know how to do it. Plus, in the 1st movement (and in general) there are quite large jumps for the singer, in a recording conducted by Boulez the singer of course sings all the highs louder so they it breaks up completely, a continuous line should be kept. In contrary, if e.g. Mozart has a big interval, this means exactly that he wanted to break up, tear up the melody, it means drama, so accents have to be added to the high tones. (Of course it always depends on the spot, but it usually is like that).

Last week I had rehearsals all week, on Saturday, in a divine old-old palace, Zimmermann received an award from the city and there we played one of his chamber orchestral songs (2). I played the piano and the celesta, von der Nahmer (3) conducted, Edit Gábri sang, she is the wife of István Kertész. With Prof. Schmidt (4) I am now playing Stravinsky's Capriccio with another student, on 2 pianos for a concert later, possibly a radio recording also. I am back to romantics. Brahms symphonies, my favorites now are Mahler, Bruckner, Wagner, Liszt, Dvořak, Tchaikovsky

(1) Prof. B.A. Zimmermann, Professor of Composition

(2) B.A.Zimmermann : Omnia tempus habent

(3) von der Nahmer → Prof. Wolfgang von der Nahmer, Professor for conducting

(4) Prof. Hans-Otto Schmidt-Neuhaus, Professor for piano

Köln, 1966 október

Hétfő van, most fejeződött be a Zimmermann (1) óráim, a Webern II. tételt elemeztük, fantasztikus, micsoda rend van benne; rájöttem, hogy nem régi (ill. másfajta) zenei szemlélettel kell nézni, hanem úgy, ahogy nézni kell, azt, hogy Webern egy olyan VILÁGOT teremt, ahol minden ugyanúgy a helyén, a rendjén van mint a Világban, egy olyan szerves egység, mint egy sejt, mint egy virág, mint egy csillag; mivel a legfőbb jellemzője: a Rend, ugyanaz ami a Világot jellemzi.

Mostmár értem, és ha egyszer előadásra kerül sor és vezényelhetem, fogom tudni, hogyan kell. Plusz méghozzá, az 1. tételben (és általában) elég nagy ugrások vannak az énekesnek, egy Boulez-vezényelte felvételen az énekes természetesen minden magas hangot erősebben énekel, így teljesen széttörik, meg kellene tartani egy folyamatos vonalat. Ezzel szemben ha pl. Mozartnál nagy intervallum van, az pont azt jelenti, hogy széttörni, szétfeszíteni akarta a dallamot, drámaiságot jelent, tehát a magas hangokhoz akcentusokat kell adni. (Persze mindig a helytől függ, de általában így van.) A múlt héten egész héten próbáim voltak, szombaton ünnepélyesen, egy isteni régi-régi palotában kapott Zimmermann városi kitüntetését, és ezen játszottuk egy kamarazenekaros dalát (2). Én zongoráztam és cselesztáztam, von der Nahmer (3) vezényelt, Gábri Edit énekelt, ő Kertész István felesége. Prof. Schmidt-nél (4) most Stravinski Capriccio-t játszom egy másik tanítványával, 2 zongorán, abból később koncert, esetleg rádiófelvétel is lesz. Romantikázom! Brahms szimfóniák, kedvenceim most Mahler, Bruckner, Wagner, Liszt, Dvořak, Csajkovszkij.....

(1) Prof. B.A.Zimmermann, Eötvös zeneszerzés professzora.

(2) B.A.Zimmermann: Omnia tempus habent

(3) von der Nahmer = Prof. Wolfgang von der Nahmer, Eötvös karmester professzora.

(4) Prof.Hans-Otto Schmidt-Neuhaus, Eötvös zongora professzora.

DARMSTADT, HOCHSCHULE, 1968 – FIRST PERFORMANCE OF MESE/TALE MESE (MÄRCHEN/TALE/CONTE)

Cologne, 1 november, 1966

Now on the 10th there will be an audition in college where we are doing the Stravinsky Capriccio with 2 pianos, I should practice for that too. I live very well.

For now I'll be working comfortably still on the copying, but at last my chords get the focus, last night I threw myself eagerly at them. I got to analyzing those chords and I discover amazing systems and connections. For now, they only have an emotional affect om me, I don't actually understand them, the logic about what, why so and anyway...

Köln, 1966. november 1.

Most 10.-én főiskolai előjátzás lesz, a Stravinszki Capriccio-t csináljuk 2 zongorával, erre is gyakorolni kéne. Nagyon jól élek. Most még úgy kényelmesen fogok dolgoztatni a másoláson, de végre az akkordjaim kerülnek előtérbe, tegnap este már teljesen kiéhezetten vettem rájuk magamat. Már az akkordok kielemezésénél tartok és csodálatos rendszereket és összefüggéseket találok. Egyelőre csak az érzelmeimre hatnak, még tudatosan nem tudom átlátni, hogy mi miért úgy, s egyáltalán.....

=====